

ආන්වික ජීව්‍යකරණය

Marginal Costing

සංදීප ජයසේකර

JMC ආයතනයේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී
JMC ආයතනයේ කථිකාචාර්ය
B.Sc. (Acct.) Hons. Gold medal
winner, ACA, SAT, ACMA (SL), CIMA
Passed Finalist, CA Prize winner for
AFR subject and CAB II First in Order
of Merit, CIMA Strategic Level
Aggregate Prize winner, Reading for
MBA (PIM - USJP).

අපි කට්ටිය එකතු වෙලා හොඳි
Business එකක් දාමුදු?

JOHNNY DEPP
A TIM BURTON FILM
Charlie
AND THE
**CHOCOLATE
FACTORY**

අපි චොකලට් Factory එකක් දාමු !

අපිට මොනවාද මුලින්ම සිහි?

ගොඩනැගිල්ලක්
ඒක කුලියට ගමු
අවුරුදු 2යි
මාසෙට රු 100,000

රිසෝ 240,000
240,000
24
24
240,000
240,000

රිසෝ මොනවද ඔහි?

යන්ත්‍රසූත්‍ර

ඒ ටික සල්ලිවලට ගම්

රු.2,400,000

අවුරුදු 02ක් ආවිච්චි

කරන්න පුළුවන්

මාසට ක්ෂය 100,000

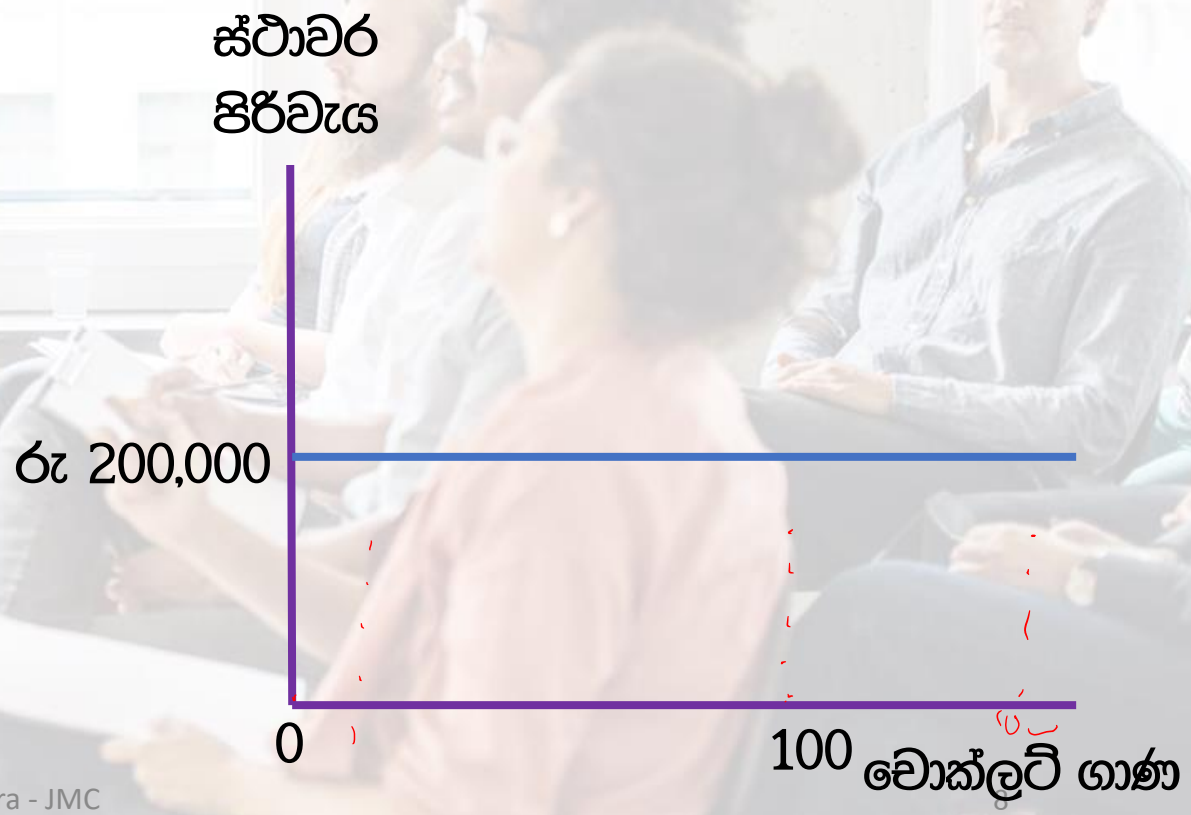

වොක්ලට් හැදෑවත් නොහැදෑවත්
මාසෙට් රු 200,000ක් ගිහින්
ඉවරයි

රු 200,000 කියන්නේ
හදුන වොක්ලට් ගාණත් එක්ක
වෙනස් වෙන්නේ නැති වියදමක්

ඒකට අපි **ස්ථාවර පිරිවැය** කියමු

මිය ස්ථාවර පිරිවැය, හදුන
වොක්ලට් ගාණත් එක්ක පොඩි
ප්‍රස්ථාරෙකට දාලා බලමුද?

වොක්ලට් 1ක් හදන්න ඕනි දේවල් බලමු

කොකෝවා, කිරි සහ සීනි

50

සේවකයෝ

25

වෙනත් වියදම්
(ඇසුරුම)

5

80

කොකෝවා, කිරි සහ සීනි තමා අපේ මූලික අමුද්‍රව්‍ය.

හදුන වොක්ලට් ගාණා අනුව කොකෝවා ප්‍රමාණය වෙනස් වෙනවා ඒකට අපි කියනවා **සෘජු ද්‍රව්‍ය** කියලා.

සේවකයෝන්ට අපි ගෙවන්නේ හදුන වොක්ලට් ගාණාට. එයාලා අපේ **සෘජු ශ්‍රමය**.

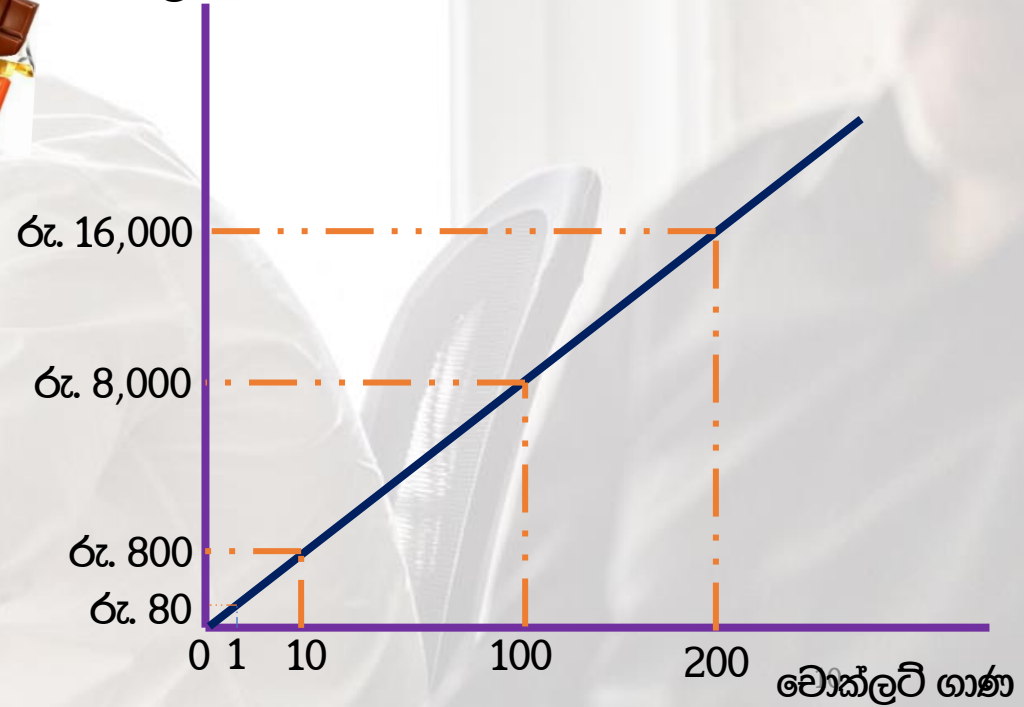

අැසුරැම කියන්නේ වෙනත් ද්‍රව්‍යක්. ඒක හදුන වොක්ලට් ගාණා අනුව වෙනස් වෙනවා. වෙනත් ද්‍රව්‍ය, ශ්‍රමයට කියන්නේ **විචලය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය** කියලා

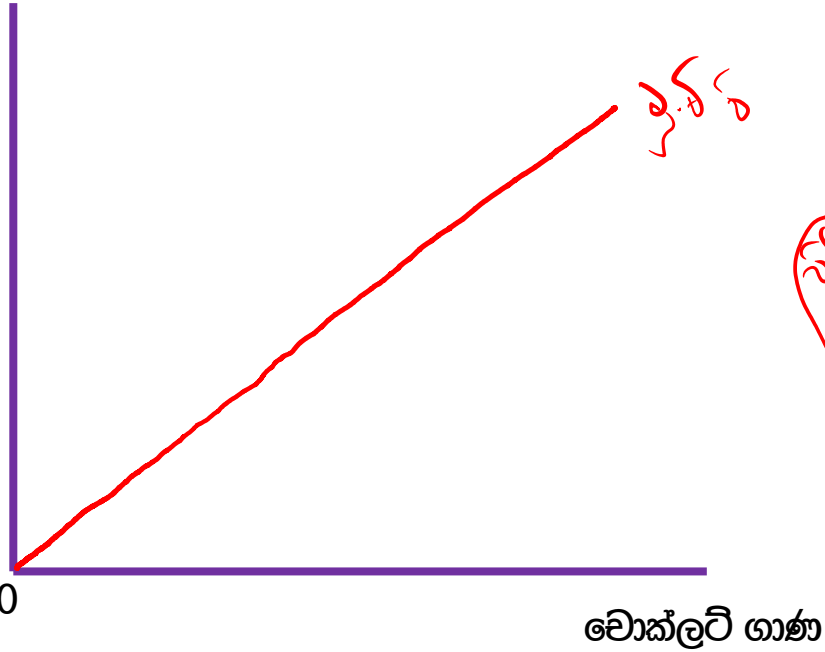

සෘජු ද්‍රව්‍ය, සෘජු ශ්‍රමය සහ විචලය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය, හදුන වොක්ලට් ගාණාත් එක්ක වෙනස් වෙනවා. විචලනය වෙනවා. අපි ඒවට කියනවා **විචලය පිරිවැය** කියලා.

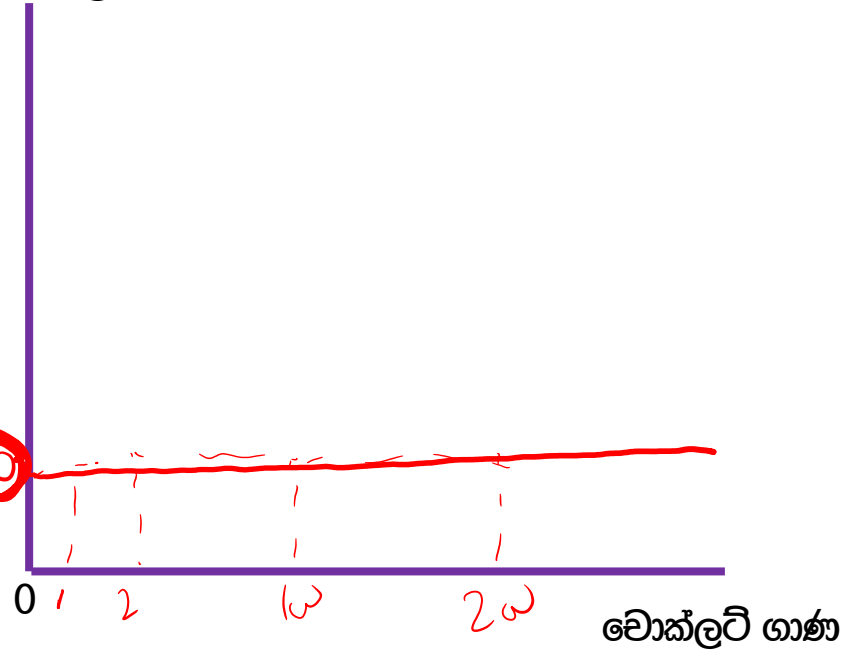
විචලය පිරිවැය

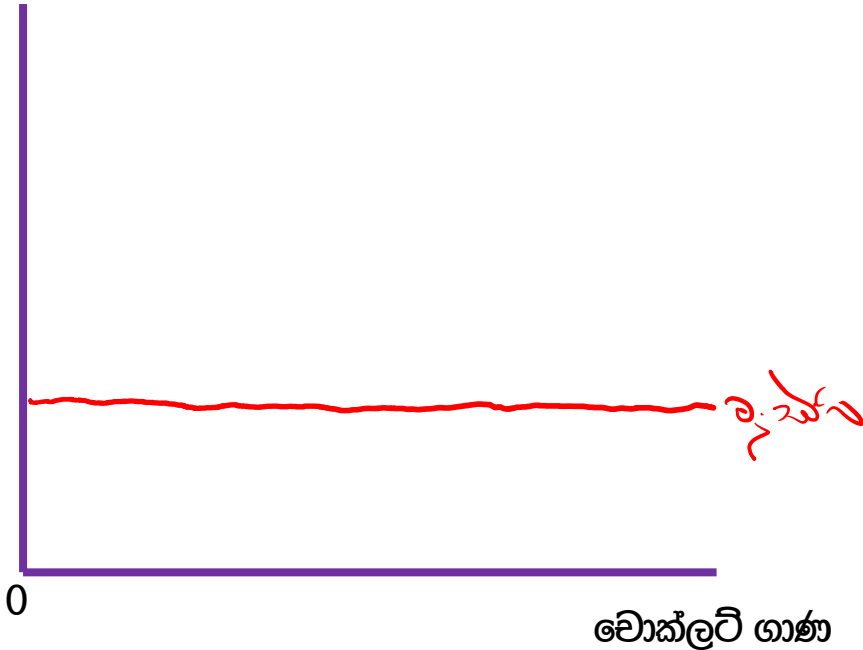
මුළු විචලන පිරිවැය

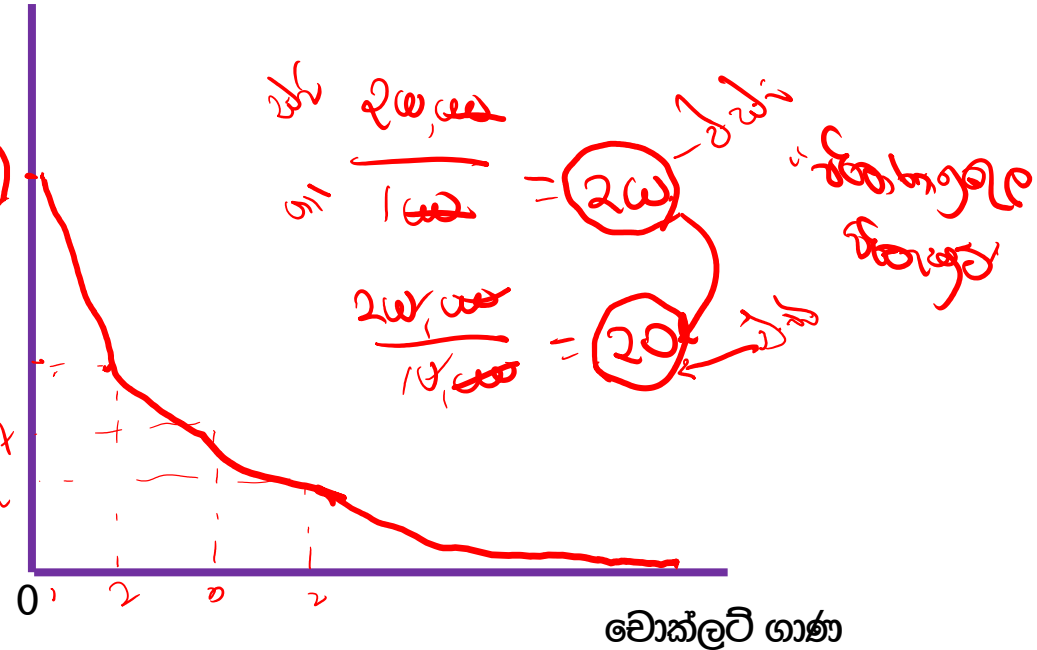
ඒකක විචලන පිරිවැය

මුළු ස්ථාවර පිරිවැය

ඒකක ස්ථාවර පිරිවැය

Handwritten calculations for unit fixed cost:

- $\frac{20,000}{1,000}$
- $\frac{20,000}{2}$
- $\frac{20,000}{3}$
- $\frac{20,000}{4}$

Handwritten calculations and notes:

- $\frac{20,000}{1,000} = 20$
- $\frac{20,000}{10,000} = 2$
- මුළු (Total)
- ඒකක (Unit)

එක ටොක්ලට් එකක් රු.100කට විකුණාහවා කියලා හිතන්න

හදුන ටොක්ලට් ගාණ

1

ඒකක දායකය සංකල්පය

විකුණුම් වටිනාකම

100

ඒකක විකුණුම් මිල

විවලස පිරිවැය

(80)

ඒකක විවලස පිරිවැය

ඉතිරිය (දායකය)

20

ඒකක දායකය

වොක්ලට් 5,000ක් රු 100 ගානෙ විකුණුවොත් මොකද වෙන්නේ?

හදුන වොක්ලට් ගණු	5,000	මුළු දායකය සංකල්පය
විකුණුම් වටිනාකම	500,000	මුළු විකුණුම් වටිනාකම
	—	
විචලනය පිරිවැය	(400,000)	මුළු විචලනය පිරිවැය
	=	
මුළු දායකය	100,000	මුළු දායකය
	=	
	5,000	විකුණුම් ඒකක ගණන
	×	
	20	ඒකක දායකය

$$\begin{aligned}
 \rightarrow \text{දායකය} &= \text{වි.ව.වල} - \text{වි.ව.වි.ව.ව.} \\
 \text{මුළු} &= \text{මුළු වැටුප} - \text{මුළු වටලා ගිණ} \\
 &= \text{වි.ව.ව.ව.} \times \text{වැ.ව.ව.} - \text{වි.ව.ව.ව.ව.} \times \text{වැ.ව.ව.} \\
 &= \text{වැ.ව.ව.} \times (\text{වි.ව.ව.} - \text{වි.ව.ව.ව.ව.}) \\
 \text{මුළු දායකය} &= \text{වැ.ව.ව.} \times \text{වි.ව.ව. දායකය}
 \end{aligned}$$

දායකය සහ විකුණුම් අතර සම්බන්ධතාවය අනුපාතයකට දාම

	ඒකක	මුළු වටිනාකම							
දායකය	20	100,000							
විකුණුම් වටිනාකම	100	500,000							
	X 100	X 100							
	=	=							
දායක විකුණුම් අනුපාතය (ලාභ පරිමා අනුපාතය)	20%	20%	<table border="1"> <tr> <td>දායකය</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2"><hr/></td> </tr> <tr> <td>විකුණුම්</td> <td>X 100</td> </tr> </table>	දායකය		<hr/>		විකුණුම්	X 100
දායකය									
<hr/>									
විකුණුම්	X 100								

ලාභය ගණනය කරමු

හදුන වොක්ලට් ගාණ	1	5,000	10,000
විකුණුම් වටිනාකම	100	500,000	1,000,000
විවලය පිරිවැය	(80)	(400,000)	(800,000)
දායකය	20	100,000	200,000
ස්ථාවර පිරිවැය	(200,000)	(200,000)	(200,000)
ලාභය/(අලාභය)	(199,980)	(100,000)	0

ඒකක 10,000ක් හැදෑවම මුළු ස්ථාවර පිරිවැයම ආවරණය වෙලා, ලාභ අලාභ නැති තැනකට එනවා! ඒකට අපි කියනවා **ලාභ සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍යය** කියලා

ස්ථාවර පිරිවැය ආවරණය වෙන්නේ දායකයෙන්

$$\text{ලාභය/අලාභය} = \text{වුළු කැපීම} - \text{වුළු ජයදීම}$$

සමස්ත ලාභය

0

$$= \text{වුළු බලපෑම} - \text{වුළු බලපෑම් ප්ලාස්} - \text{වුළු කපාලම් ප්ලාස්}$$

$$\text{අ/අ, සමස්ත ජයදීම} = \text{වුළු බලපෑම} - \text{වුළු බලපෑම් ප්ලාස්}$$

$$\text{සමස්ත " } = \text{වුළු කැපීම}$$

$$\begin{aligned} \text{කපාලම් ප්ලාස්} &= \text{වුළු බලපෑම} - \text{වුළු බලපෑම් ප්ලාස්} \\ 200,000 &= 1,000,000 - 800,000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{සමස්ත ජයදීම} + \text{වුළු කපාලම් ප්ලාස්} &= \text{වුළු බලපෑම} \\ 300,000 + 800,000 &= 1,000,000 \end{aligned}$$

ලාභ සම්පූර්ණ ලක්ෂ්‍ය (Breakeven Point)

හදුන වොක්ලට් ගාණ	10,000
විකුණුම් වටිනාකම	1,000,000
විවලන පිරිවැය	(800,000)
ඉතිරිය (දායකය)	200,000
ස්ථාවර පිරිවැය	(200,000)
ලාභය/(අලාභය)	0

ලාභ සම්පූර්ණ ලක්ෂ්‍ය (ඒකක වලින්)	
මුළු ස්ථාවර පිරිවැය	200,000
<hr/>	
ඒකක දායකය	20
<hr/>	
	=
	10,000

ලාභ සම්පූර්ණ ලක්ෂ්‍ය (Breakeven Point)

හඳුනා ගන්නා චෝදනා ගාණ	10,000
විකුණුම් වටිනාකම	1,000,000
විවලන පිරවැය	(800,000)
ඉතිරිය (දායකය)	200,000
ස්ථාවර පිරවැය	(200,000)
ලාභය/(අලාභය)	0

ලාභ සම්පූර්ණ ලක්ෂ්‍ය (රැකියාලේ වලින්)

$$\frac{\text{මුළු ස්ථාවර පිරවැය}}{\text{ඒකක දායකය}} \times \text{ඒකක විකුණුම් මිල} = \text{ලාභ සම්පූර්ණ ලක්ෂ්‍ය}$$

$$\frac{200,000}{20} \times 100 = 1,000,000$$

මුළු ස්ථාවර පිරවැය	200,000
ලාභ පරිමා අනුපාතය	20%

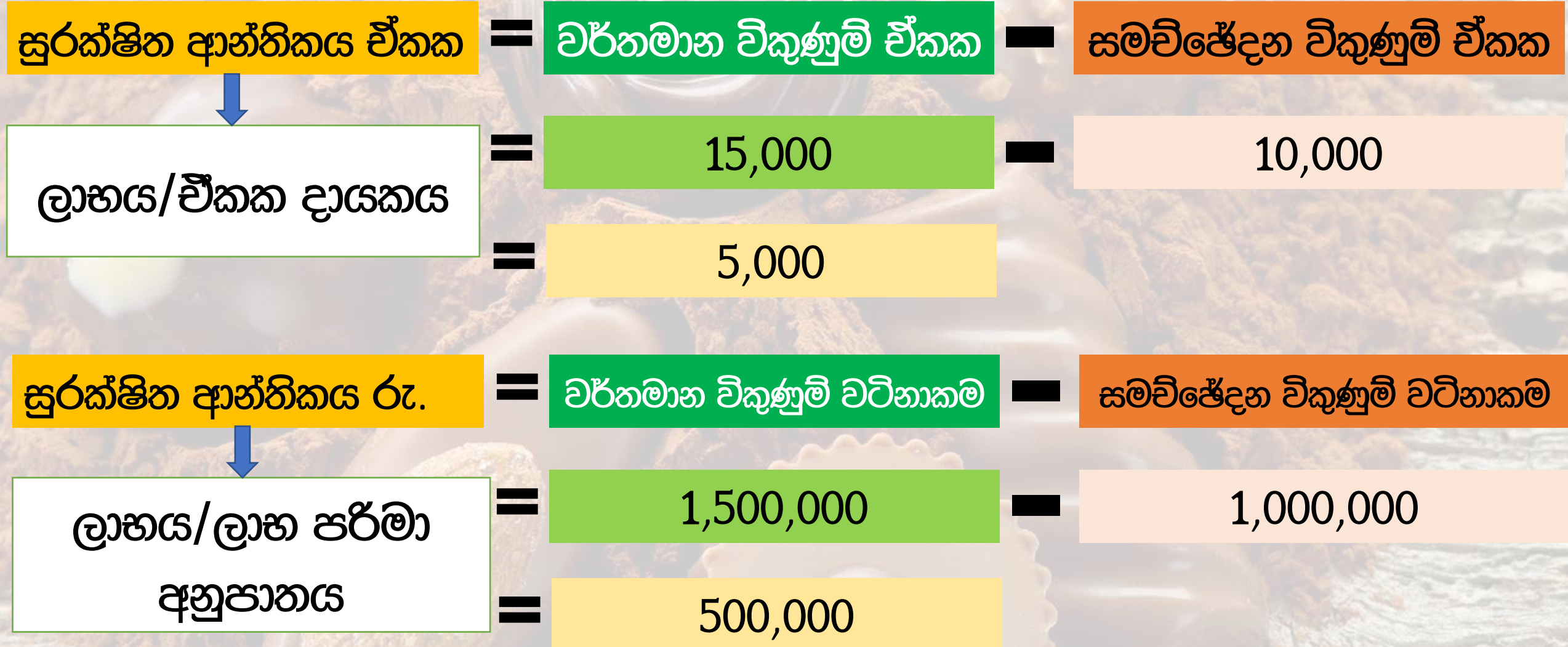
$$\frac{200,000}{20\%} = 1,000,000$$

දැන් විකුණන්නේ චෝක්ලට් 15,000ක් නම් තත්වේ බලමු

හදුන චෝක්ලට් ගාණ	1	10,000	5,000	15,000
විකුණුම් වටිනාකම	100	1,000,000	500,000	1,500,000
විචලන පිරිවැය	(80)	(800,000)	(400,000)	(1,200,000)
ඉතිරිය (දායකය)	20	200,000	100,000	300,000
ස්ථාවර පිරිවැය	(200,000)	(200,000)	සුරක්ෂිත ආන්තිකය තුළ දායකය වර්තමාන විකුණුම්හි ලාභයට සමාන වේ	(200,000)
ලාභය/(අලාභය)	(199,980)	0		100,000

ලාභ සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍යට වඩා වැඩියෙන් විකුණන සෑම ඒකකයකම දායකය අපේ ලාභය බවට පත් වෙනවා! සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍යට වඩා වැඩියෙන් විකුණන, ලාභ ලබන විකුණුම් වලට සුරක්ෂිත ආන්තිකය කියලා කියනවා!

සුරක්ෂිත ආන්තිකය

ද්‍රව්‍යමය කැණීම

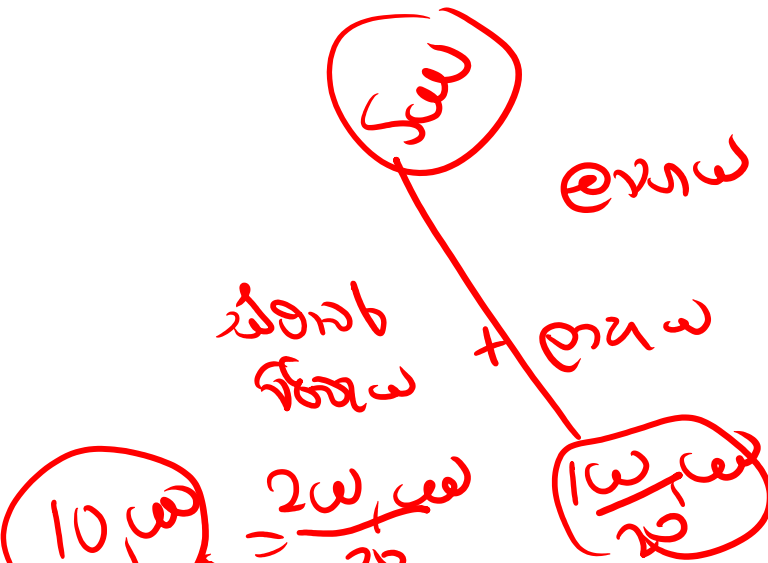
ලාභය = මුළු ආදායම - මුළු වියදම

= ජලජ්‍යව - වෙළඳ ජිවිතය - ක්ෂේත්‍ර ජිවිතය

ලාභය = මුළු ආදායම - ක්ෂේත්‍ර ජිවිතය

ක්ෂේත්‍ර ජිවිතය + ලාභය = මුළු ආදායම

= 300,000

ක්ෂේත්‍ර ජිවිතය + ලාභය = මුළු ආදායම

$\frac{400,000}{20}$

= 20,000 =

$$= \frac{\text{ක්ෂේත්‍ර ජිවිතය} + \text{ලාභය}}{\text{වෙළඳ ජිවිතය} + \text{විකිලි ජිවිතය}}$$

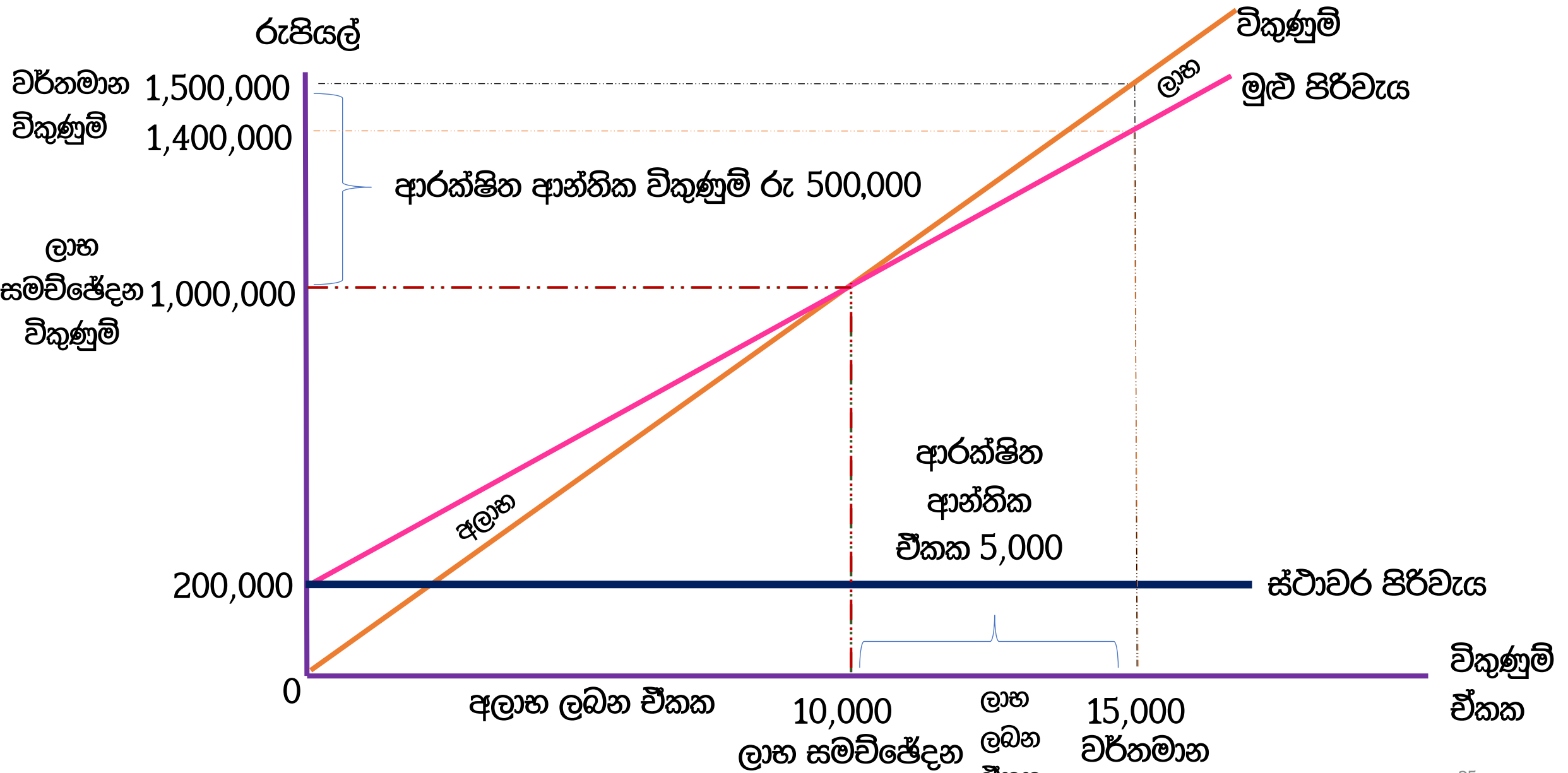
$$= \frac{200,000 + 200,000}{20}$$

ඔක්තෝබර් මාසයේ ජල සාරාංශ කළමනාකරණය

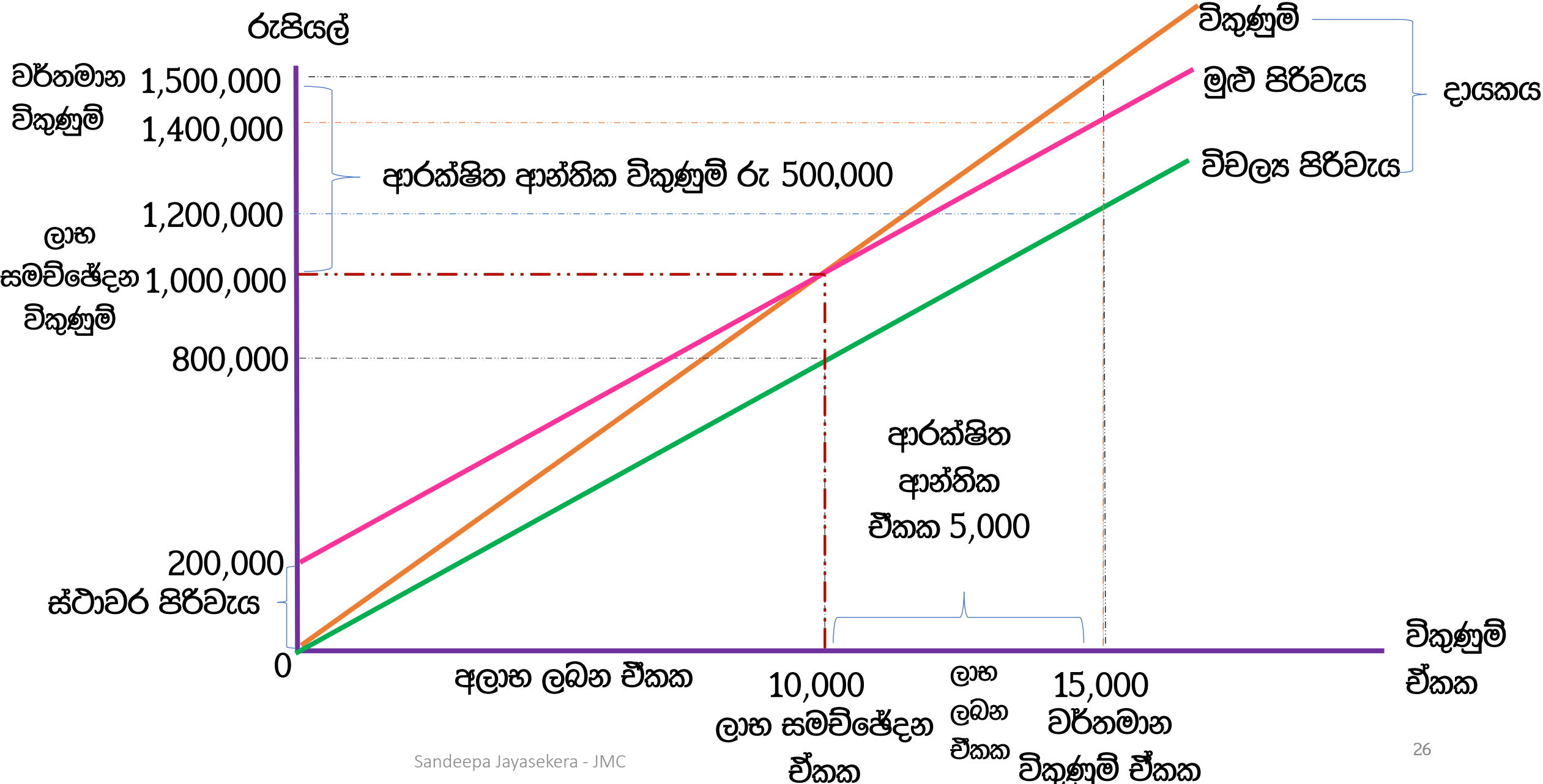
	ලාභ සමවිච්ඡේදන ලක්ෂය	සුරක්ෂිත ආන්තිකය	වර්තමාන විකුණුම්
හදුන චෝක්ලට් ගාණා	1	10,000	15,000
විකුණුම් වටිනාකම	100	1,000,000	1,500,000
විචලනය පිරිවැය	(80)	(800,000)	(1,200,000)
ඉතිරිය (දායකය)	20	200,000	300,000
ස්ථාවර පිරිවැය	(200,000)	(200,000)	(200,000)
ලාභය/(අලාභය)	(199,980)	0	100,000

අපි මේ තොරතුරු ප්‍රස්ථාර වලට දාලා බලමු

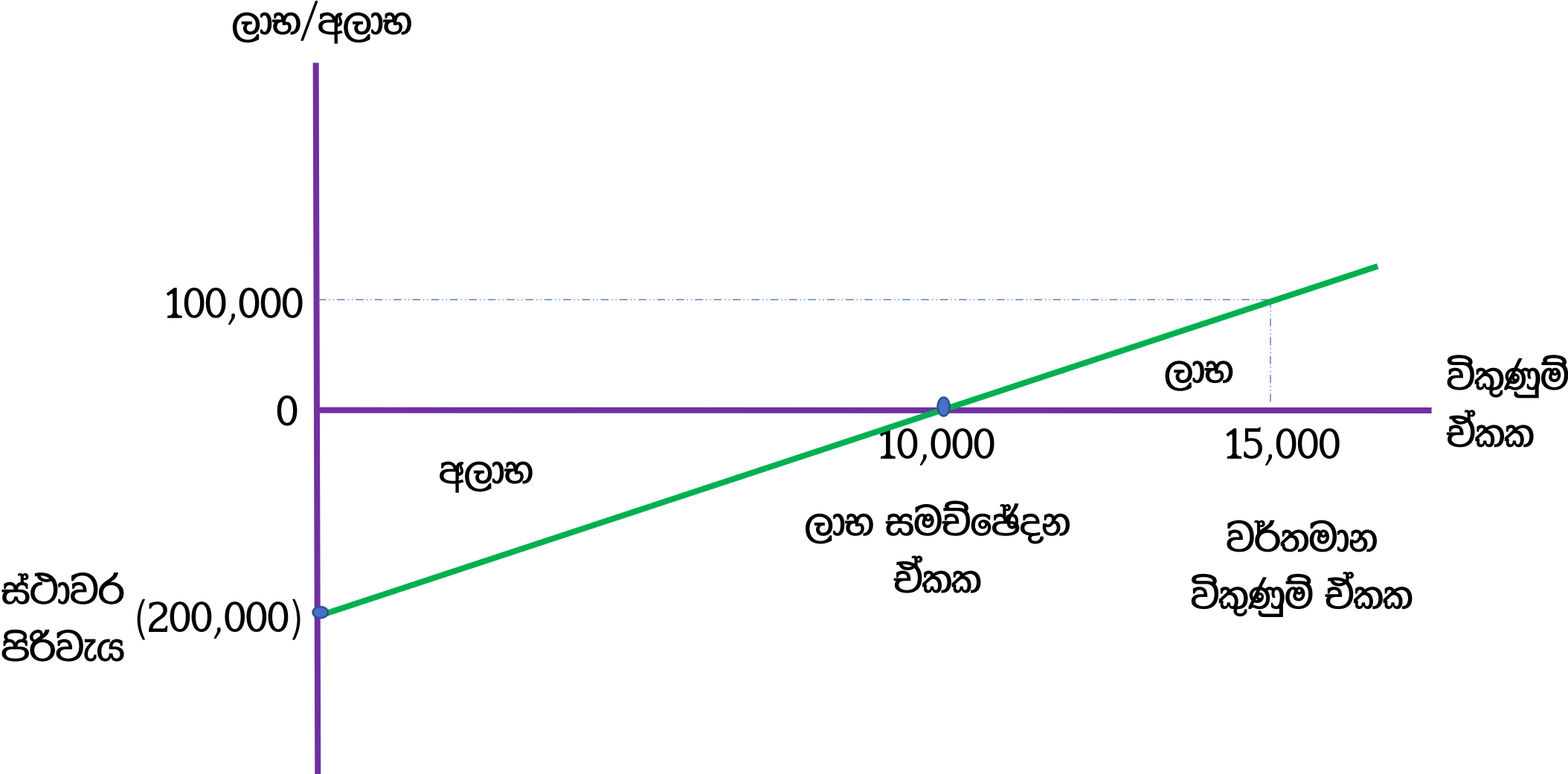
සාම්ප්‍රදායික සමවිච්ඡේදන ප්‍රස්ථාරය

දායක සමවිෂේදන ප්‍රස්ථාරය

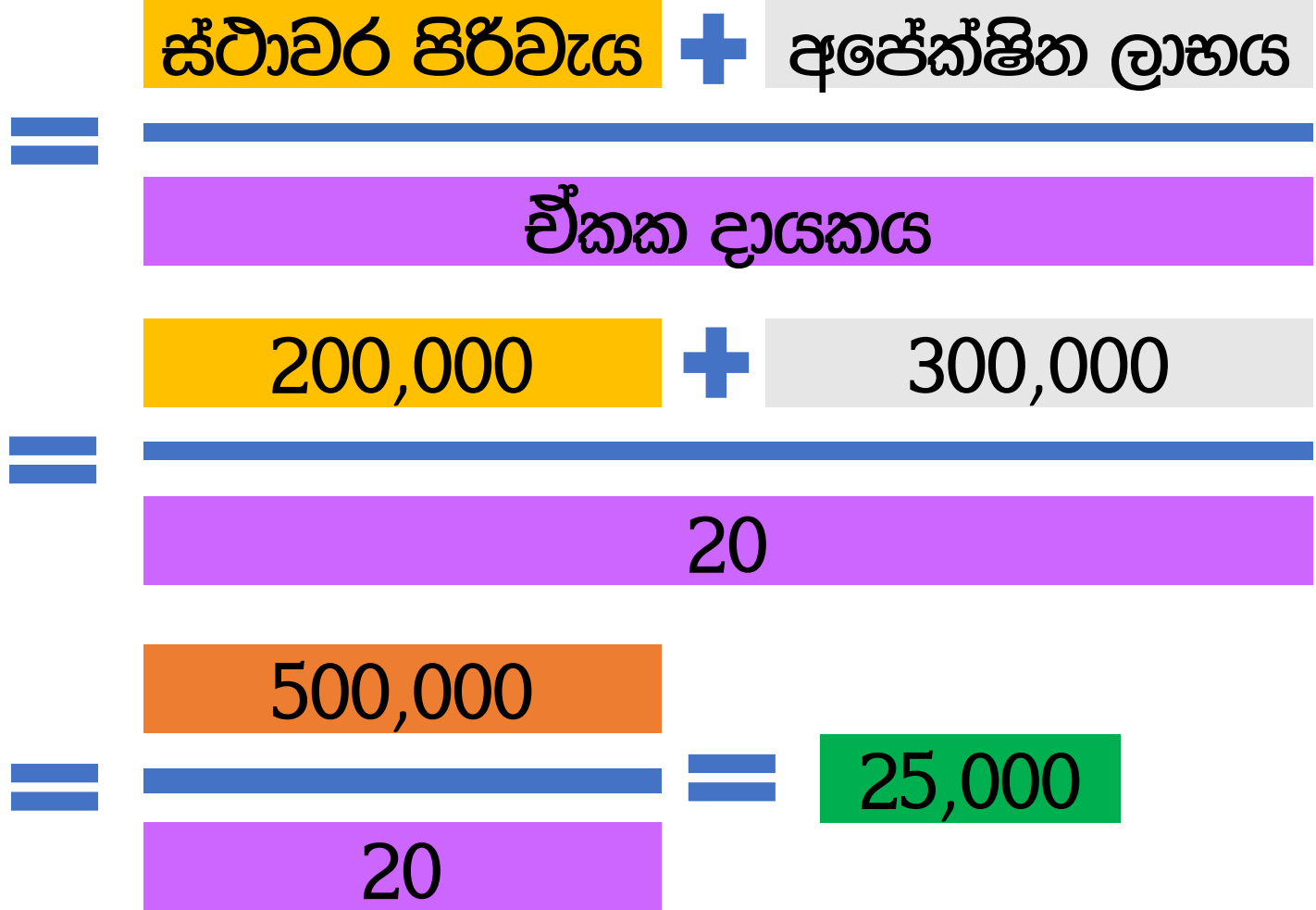

ලාභ පරිමා ප්‍රස්ථාරය

රු 300,000ක ලාභයක් ලබන්න අපි විකුණන්න ඕන වොක්ලට් ගාණ කීයද?

අපේක්ෂිත ලාභයක් සඳහා
කළ යුතු විකුණුම් ප්‍රමාණය

රු 300,000ක ලාභයක් ලබන්න අපි විකුණන්න ඕන වොක්ලට් විකුණුම් වටිනාකම කීයද?

අපේක්ෂිත ලාභයක් සඳහා
කළ යුතු විකුණුම් වටිනාකම

$$\text{ස්ථාවර පිරිවැය} + \text{අපේක්ෂිත ලාභය} = \text{ලාභ පරිමා අනුපාතය}$$

$$200,000 + 300,000 = 20\%$$

$$500,000 = 20\% = 25,000,000$$

අභ්‍යාස 01

කසුන් සමාගමේ නිෂ්පාදනයක් සම්බන්ධයෙන් පහත තොරතුරු ලබා දී ඇත

ඒකක විකුණුම් මිල රු 750

ඒකක විචලන පිරිවැය රු 500

මාසික ස්ථාවර පිරිවැය රු 200,000

වර්තමාන විකුණුම් ඒකක ගණන 1,000

1.1 ඒකක දායකය ගණනය කරන්න

1.2 මුළු දායකය කොපමණද?

1.3 දායක විකුණුම් අනුපාතය ගණනය කරන්න

අභ්‍යාස 01

- 1.4 සමවිජේද ලක්ෂ්‍ය ඒකක සහ රැසියල් වලින් කොපමණ වේද (ස්ථාවර පිරිවැය ආවරණය කරගැනීමට ඒකක කොපමණ අලෙවි කළ යුතුද)?
- 1.5 ආරක්ෂිත ආන්තික ඒකක ගණන සහ වටිනාකම කොපමණද?
- 1.6 රු 100,000ක ලාභයක් ලබා ගැනීමට ඒකක කීයක් අලෙවි කළ යුතුද?
- 1.7 ඒකක 1200ක් අලෙවි කරන්නේ නම් ලාභයේ වැඩිවීම කොපමණද?

දායකය (සහභාගය)

ආදායම සහ ව්‍යවදාය පිරිවැය අතර වෙනස

ඒකක දායකය	
ඒකක විකුණුම් මිල	XXX
(-) ඒකක ව්‍යවදාය පිරිවැය	(XX)
ඒකක දායකය	XX

මුළු දායකය	
මුළු විකුණුම් ආදායම	XXX
(-) මුළු ව්‍යවදාය පිරිවැය	(XX)
මුළු දායකය	XX

මුළු දායකය	=	ඒකක දායකය	X	විකුණුම් ඒකක
------------	---	-----------	---	--------------

1.1 ඒකක දායකය

ඒකක විකුණුම් මිල	
(-) ඒකක විචල්‍ය පිරිවැය	
ඒකක දායකය	

1.2 මුළු දායකය

මුළු දායකය	=	ඒකක දායකය	X	විකුණුම් ඒකක
	=		X	
	=			

දායක විකුණුම් අනුපාතය (ලාභ පරිමා අනුපාතය)

දායකය විකුණුම් වලින් කවර ප්‍රතිශතයක් ගත්තේද යන්න පෙන්වුම් කරයි

ලාභ පරිමා අනුපාතය	=	ඒකක දායකය	X	100
		ඒකක විකුණුම් මිල		

ලාභ පරිමා අනුපාතය	=	මුළු දායකය	X	100
		මුළු විකුණුම්		

1.3 දායක විකුණුම් අනුපාතය

<p>ලාභ පරිමා අනුපාතය</p>	<p>=</p>	<p>ඒකක දායකය <hr/></p> <p>ඒකක විකුණුම් මිල</p>	<p>X</p>	<p>100</p>
	<p>=</p>	<p><hr/></p>	<p>X</p>	<p>100</p>
	<p>=</p>			

ලාභ සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍ය

ව්‍යාපාර ආයතනයක් ලාභ හෝ අලාභ නොලබන එනම් ආදායම් මුළු වියදමට සමාන වන ක්‍රියාකාරී මට්ටම

ලාභ සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍ය (ඒකක වලින්)	=	මුළු ස්ථාවර පිරිවැය	
		ඒකක දායකය	

ලාභ සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍ය (රුපියල් වලින්)	=	මුළු ස්ථාවර පිරිවැය	X	ඒකක විකුණුම් මිල
		ඒකක දායකය		

ලාභ සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍ය (රුපියල් වලින්)	=	මුළු ස්ථාවර පිරිවැය	
		ලාභ පරිමා අනුපාතය	

1.4 සමවිෂේද ලක්ෂ්‍ය ඒකක

ලාභ සමවිෂේද ලක්ෂ්‍ය (ඒකක වලින්)	=	මුළු ස්ථාවර පිරිවැය
		ඒකක දායකය
	=	
	=	

1.4 සමවිෂේද ලක්ෂ්‍ය රැහියල්

සමවිෂේද ලක්ෂ්‍ය රැහියල්	=	සමවිෂේද ලක්ෂ්‍ය ඒකක X ඒකක විකුණුම් මිල
	=	
	=	

ආරක්ෂිත ආන්තිකය

සමවිෂේද ලක්ෂ්‍යව වඩා කොපමණ විකුණුම් ධාරිතාවයක් පවතින්නේද යන්න

ආරක්ෂිත ආන්තිකය (ඒකක වලින්)	=	වර්තමාන විකුණුම් ඒකක - සමවිෂේද විකුණුම් ඒකක
--------------------------------	---	---

ආරක්ෂිත ආන්තිකය (ඒකක වලින්)	=	වර්තමාන විකුණුම් වටිනාකම - සමවිෂේද විකුණුම් වටිනාකම
--------------------------------	---	---

1.5 ආරක්ෂිත ආන්තික ඒකක

ආරක්ෂිත ආන්තිකය (ඒකක වලින්)	=	වර්තමාන විකුණුම් ඒකක - සමවිච්ඡේද විකුණුම් ඒකක
	=	
	=	

1.5 ආරක්ෂිත ආන්තික රැසියල්

ආරක්ෂිත ආන්තික රැසියල්	=	වර්තමාන විකුණුම් වටිනාකම - සමවිච්ඡේද විකුණුම් වටිනාකම
	=	
	=	

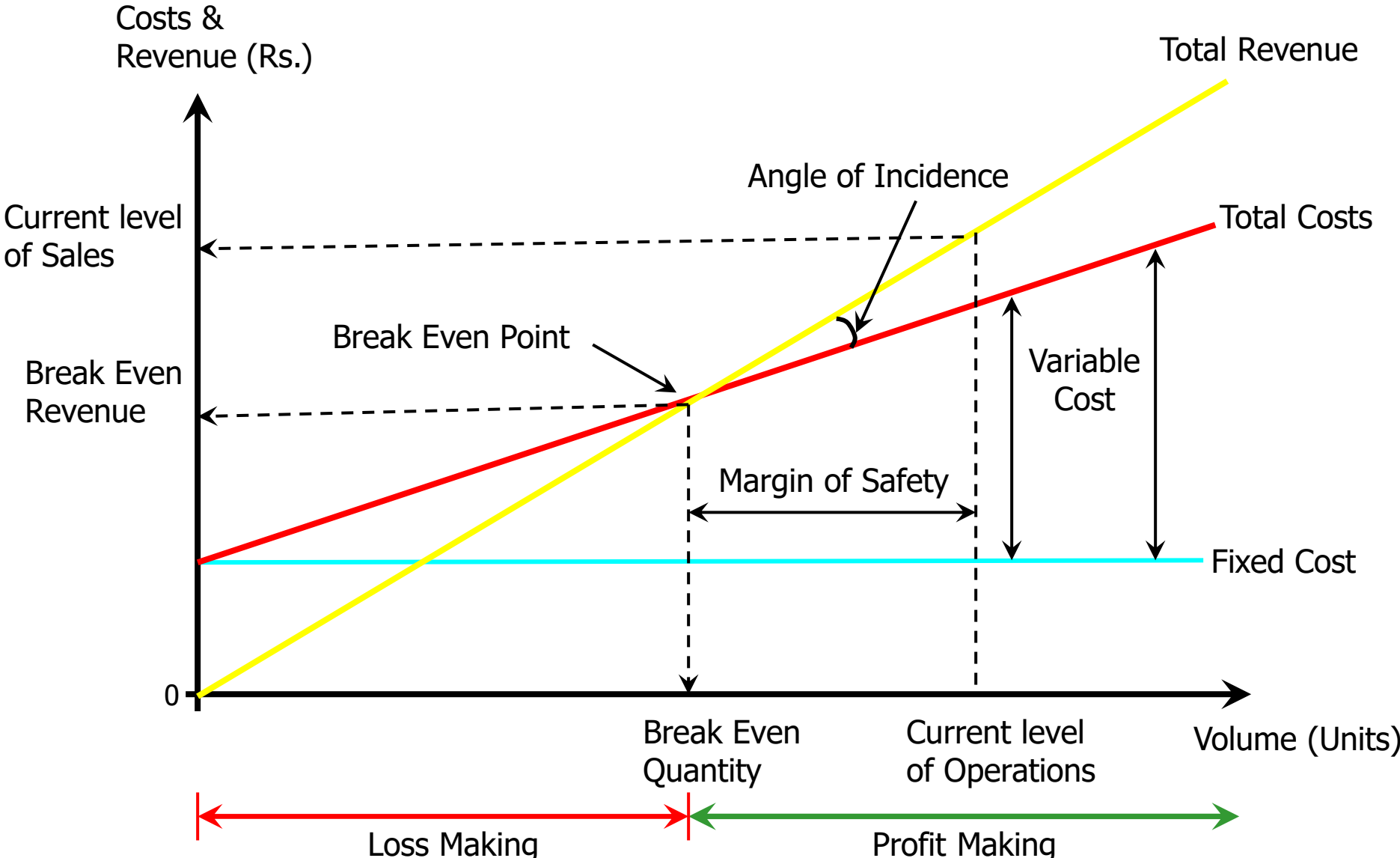
1.6 රු 100,000ක ලාභයක් ලබා ගැනීමට ඒකක කීයක් අලෙවි කළ යුතුද?

<p>අපේක්ෂිත ලාභය ලබා ගැනීමට අලෙවි කළ යුතු ඒකක</p>	<p>=</p>	<p>මුළු ස්ථාවර පිරිවැය + අපේක්ෂිත ලාභය</p> <hr/> <p>ඒකක දායකය</p>
	<p>=</p>	<hr/>
	<p>=</p>	

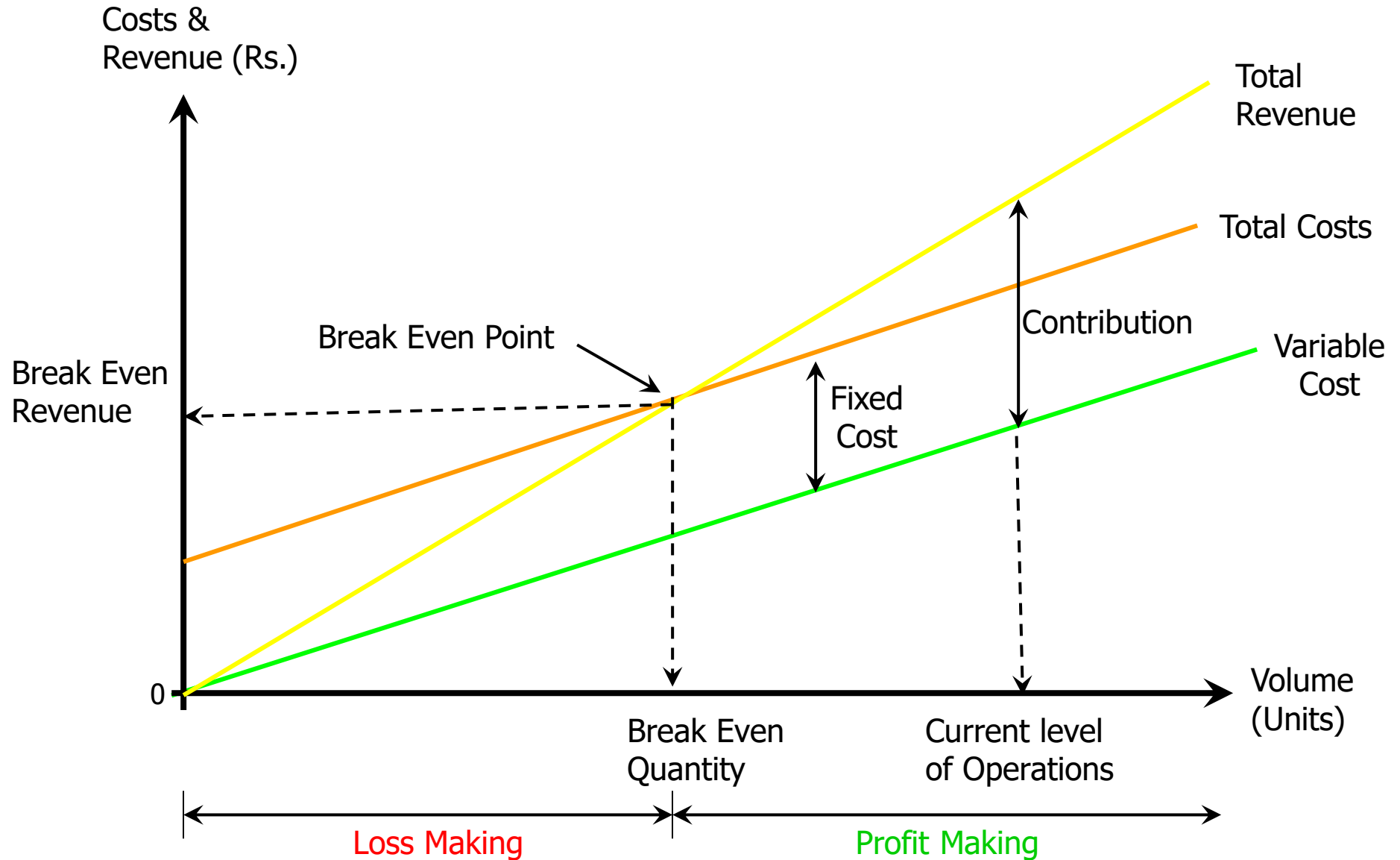
1.7 ඒකක 1200ක් අලෙවි කරන්නේ නම් ලාභයේ වැඩිවීම

ඒකක 1,000කදී ලාභය	=	(ඒකක දායකය X ඒකක ගණන) - ස්ථාවර පිරිවැය
	=	
	=	
ඒකක 1,200කදී ලාභය	=	(ඒකක දායකය X ඒකක ගණන) - ස්ථාවර පිරිවැය
	=	
	=	
ලාභයේ වැඩිවීම	=	ඒකක 1,200දී ලාභය - ඒකක 1,000දී ලාභය
	=	
	=	

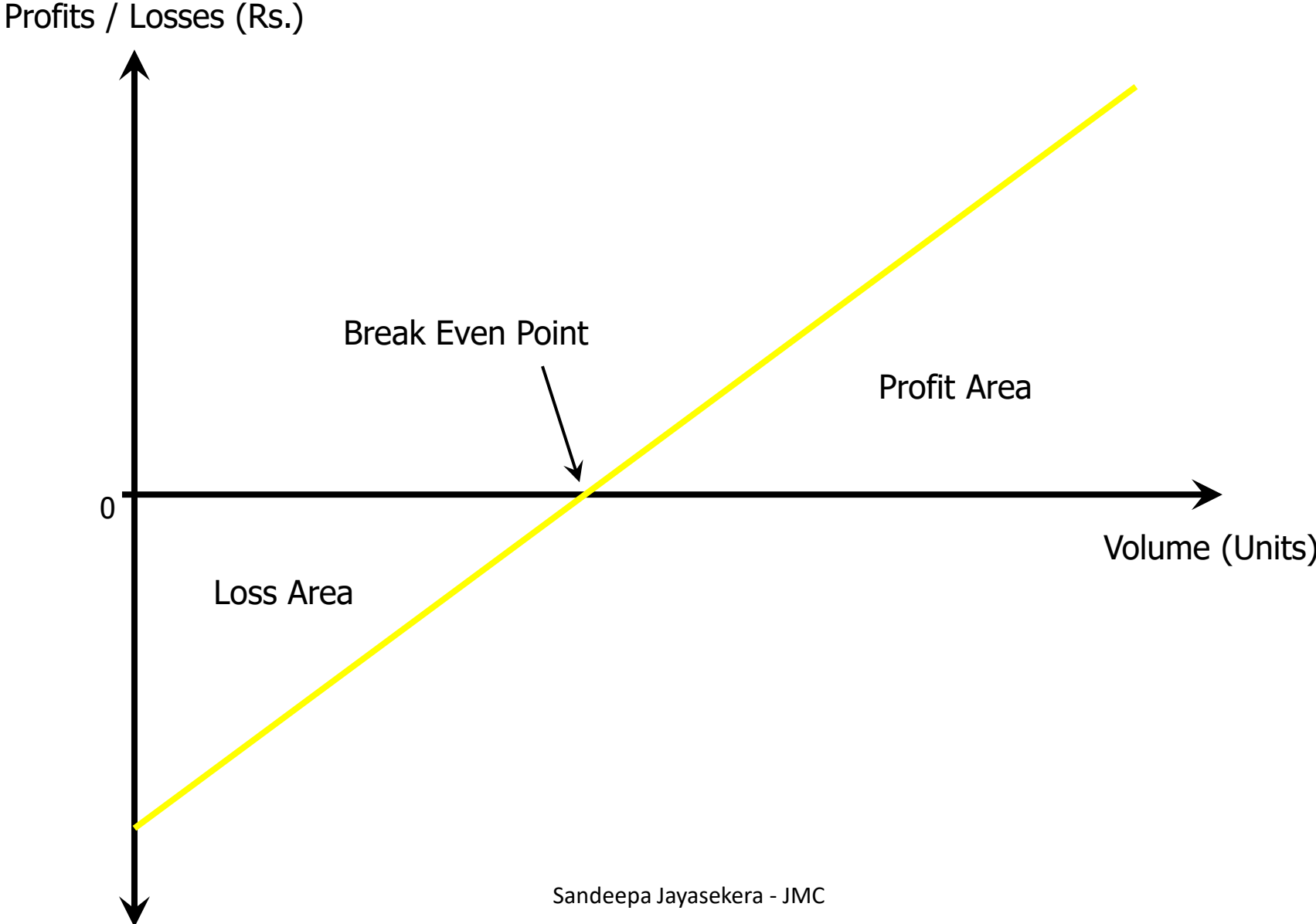
සාම්ප්‍රදායික සමච්ඡේද සටහන

දායක සමවිච්ඡේදන සටහන

ලාභ පරිමා සටහන

අභ්‍යාස 02

හසින සමාගමේ භාණ්ඩයක් පිළිබඳ පහත තොරතුරු ඔබට ලබාදී ඇත

ඒකක විකුණුම් මිල රු 30

ආන්තික පිරිවැය රු 10

මුළු ස්ථාවර පිරිවැය රු 1000,000

අපේක්ෂිත විකුණුම් ඒකක 80,000

2.1 ඒකක දායකය සහ මුළු දායකය ගණනය කරන්න

2.2 ලාභ පරිමා අනුපාතය ගණනය කරන්න

2.3 ලාභ සමවිච්ඡේදන ලක්ෂ්‍ය ඒකක සහ රුපියල් වලින්

අභ්‍යාස 02

- 2.4 ආරක්ෂිත ආන්තිකය ඒකක සහ රුපියල් වලින්
- 2.5 වර්තමාන විකුණුම් ඒකක තුල ඉපැයීමට අපේක්ෂා කරන ලාභය
- 2.6 විකුණුම් ඒකක 60,000කදී ලාභය
- 2.7 රු 1000,000ක ලාභයක් ලැබීමට අලෙවි කළ යුතු ඒකක ගණන
- 2.8 විකුණුම් වලින් 60%ක සහභාගයක් ලැබීමට අලෙවි කළ යුතු මිල
- 2.9 ඉදිරි වසර තුල විචල්‍ය පිරිවැය 50%කින් වර්ධනය වන්නේ නම් සහ ස්ථාවර පිරිවැය රු 1,200,000ක් වේ නම් විකුණුම් මිල වෙනස් නොකර පවතින ලාභයම ලබා ගැනීමට අලෙවි කළ යුතු ඒකක ගණන කොපමණද?

2.1 ඒකක දායකය

ඒකක විකුණුම් මිල	
(-) ඒකක විචල්‍ය පිරිවැය	
ඒකක දායකය	

2.1 මුළු දායකය

මුළු දායකය	=	ඒකක දායකය	X	විකුණුම් ඒකක
මුළු දායකය	=		X	
මුළු දායකය	=			

2.2 ලාභ පරිමා අනුපාතය

ලාභ පරිමා අනුපාතය	=	$\frac{\text{ඒකක දායකය}}{\text{ඒකක විකුණුම් මිල}}$	X	100
	=		X	100
	=			

2.3 සමවිෂේද ලක්ෂ්‍ය ඒකක

ලාභ සමවිෂේද ලක්ෂ්‍ය (ඒකක වලින්)	=	මුළු ස්ථාවර පිරිවැය
		ඒකක ධායකය
	=	
	=	

2.3 සමවිෂේද ලක්ෂ්‍ය රැසියල්

ලාභ සමවිෂේද ලක්ෂ්‍ය (රැසියල්)	=	සමවිෂේද ලක්ෂ්‍ය ඒකක X ඒකක විකුණුම් මිල
	=	
	=	

2.4 ආරක්ෂිත ආන්තික ඒකක

ආරක්ෂිත ආන්තිකය (ඒකක වලින්)	=	වර්තමාන විකුණුම් ඒකක - සමවිච්ඡේද විකුණුම් ඒකක
	=	
	=	

2.4 ආරක්ෂිත ආන්තික රැකියල්

ආරක්ෂිත ආන්තිකය (රැකියල්)	=	වර්තමාන විකුණුම් වටිනාකම - සමවිෂේද විකුණුම් වටිනාකම
	=	
	=	

2.5 වර්තමාන විකුණුම් ඒකක තුළ ඉපැයීමට අපේක්ෂා කරන ලාභය

ඒකක 80,000කදී ලාභය	=	(ඒකක දායකය X ඒකක ගණන) - ස්ථාවර පිරිවැය
	=	
	=	

2.5 විකුණුම් ඒකක 60,000කදී ලාභය

විකුණුම් ඒකක 60,000කදී ලාභය	=	(ඒකක දායකය X ඒකක ගණන) - ස්ථාවර පිරිවැය
	=	
	=	

2.7 රු 1,000,000ක ලාභයක් ලැබීමට අලෙවි කළ යුතු ඒකක ගණන

<p>අපේක්ෂිත ලාභය ලබා ගැනීමට අලෙවි කළ යුතු ඒකක</p>	<p>=</p>	<p>මුළු ස්ථාවර පිරිවැය + අපේක්ෂිත ලාභය</p> <hr/> <p>ඒකක දායකය</p>
	<p>=</p>	<p>1</p> <hr/>
	<p>=</p>	

2.8 විකුණුම් වලින් 60%ක සහභාගයක් ලැබීමට අලෙවි කළ යුතු මිල

ඒකක විකුණුම් මිල		
(-) ඒකක විචල්‍ය පිරිවැය		
ඒකක දායකය		

2.9 ඉදිරි වසර තුළ විවලස පිරිවැය 50%කින් වර්ධනය වන්නේ නම් සහ ස්ථාවර පිරිවැය රු 1,200,000ක් වේ නම් විකුණුම් මිල වෙනස් නොකර පවතින ලාභයම ලබා ගැනීමට අලෙවි කළ යුතු ඒකක ගණන කොපමණද?

ඒකක විකුණුම් මිල		
(-) ඒකක විචල්‍ය පිරිවැය		
ඒකක දායකය		

අපේක්ෂිත ලාභය ලබා ගැනීමට අලෙවි කළ යුතු ඒකක	=	මුළු ස්ථාවර පිරිවැය + අපේක්ෂිත ලාභය
		ඒකක දායකය
	=	
	=	

අභ්‍යාස 03

සවිත සමාගමේ ඩිස්කට් නිෂ්පාදනයක් සම්බන්ධයෙන් පහත තොරතුරු දී ඇත

	ඒකක 1,000	ඒකක 3,000
විකුණුම් වටිනාකම	30,000	90,000
විචලන පිරිවැය	(20,000)	(60,000)
දායකය	10,000	30,000
ස්ථාවර පිරිවැය	(5,000)	(5,000)
ලාභය	5,000	25,000

1. ලාභ පරිමා අනුපාතය ගණනය කරන්න
2. ලාභ සම්විෂේද ලක්ෂ්‍ය ඒකක ගණන සහ විකුණුම් වටිනාකම ගණනය කරන්න

3. රු 40,000ක් ලාභයක් ලැබීමට නිඛිය යුතු විකුණුම් වටිනාකම කොපමණද?

පිළිතුරු 03

$$\begin{aligned}\text{මාන ජින අනුපාතය} &= \text{දායකය} / \text{අලුහුව} \times 100 \\ &= 10,000 / 30,000 \times 100 \\ &= 33.3\%\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{මාන ජින අනුපාතය} &= \frac{\text{අනුපාත ජින}}{\text{මුළු දායකය}} \\ &= \frac{5000}{10000} = 50\%\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{මුළු දායකය} &= 10,000 \\ \text{මුළු ජින} &= 10000 \\ \text{මුළු දායකය} &= 100\end{aligned}$$

පිළිතුරු 03

දුර්වල ලාභයේ
මැදිහත් විය යුතු
බලපෑම පිණිස

$$= \frac{\text{අනුමත වියදම} + \text{දුර්වල ලාභය}}{\text{විකිලි ප්‍රාග්ධනය}}$$

$$= \frac{5,000 + 40,000}{10}$$

30,000
විකිලි ප්‍රාග්ධනය = 30

$$= \frac{45,000}{10} = 4500 \times \text{විකිලි ප්‍රාග්ධනය} = 30 = 135,000$$

→ විකිලි ප්‍රාග්ධනය = $\frac{\text{අ.වියදම} + \text{දුර්වල ලාභය}}{\text{ලාභ පරිමාණය}} = \frac{5,000 + 40,000}{33\%} = \frac{45,000}{33} = 45,000 \times 3$

135,000
↑

අභ්‍යාස 04

මිනෝලි සමාගමේ කේක් නිෂ්පාදන සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු පහත වේ

	විකුණුම් ඒකක	ලාභය
ජනවාරි	1,000	30,000
පෙබරවාරි	1,200	40,000

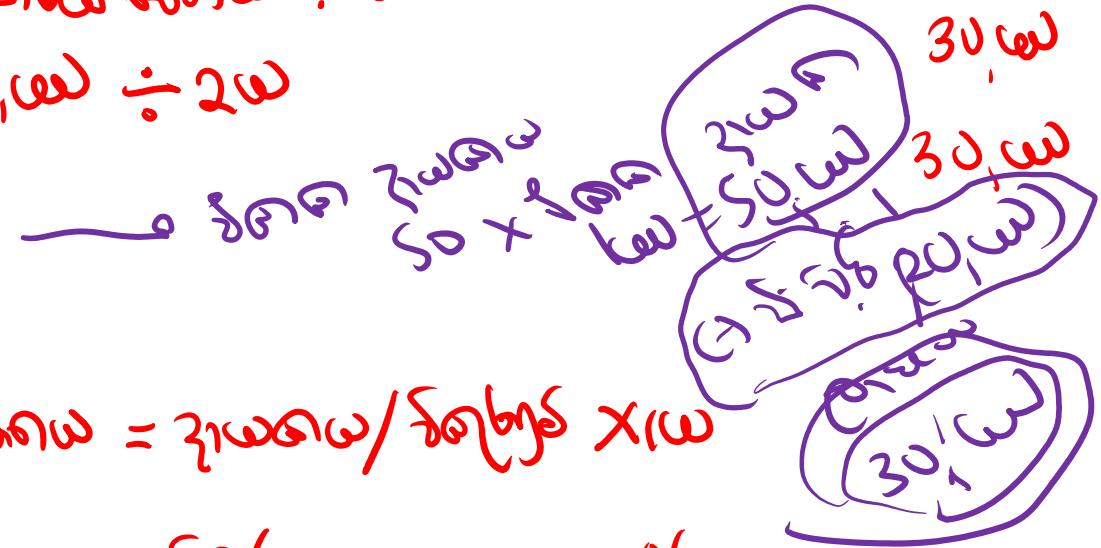
ඒකකයක විකුණුම් මිල රු 200ක් ලෙස නොවෙනස්ව පවතී

1. දායකය සහ දායක විකුණුම් අනුපාතය ගණනය කරන්න
2. ස්ථාවර පිරිවැය ගණනය කරන්න
3. රු 55,000ක ලාභයක් ලැබීමට විකිණිය යුතු ඒකක ගණන කොපමණ වේද?

පිළිතුරු 04

$$\begin{aligned}
 \text{දායකය} &= \text{මුළු දායකය} \div \text{විකිලි ගණන} \\
 &= \text{ලාභයේ ආකාර} \div \text{විකිලි ගණන} \\
 &= 10,000 \div 200 \\
 &= 50
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{දායක විකිලිගත කුලිය} &= \text{දායකය} / \text{විකිලිගත} \times 100 \\
 &= 50 / 200 \times 100 = 25\%
 \end{aligned}$$

සාධක විකිලිය

$$\text{ලාභය} = \text{මුළු දායකය} - \text{මුළු විකිලිය}$$

$$30,000 = \text{මුළු විකිලිගත} - \text{විකිලිගත} - \text{ඵ.විකිලිය}$$

$$30,000 = \text{දායකය} - \text{ඵ.විකිලිය}$$

$$= \text{විකිලිගත} \times \text{විකිලි} \times \text{ලාභ විකිලි}$$

$$= \text{මුළු විකිලිගත} \times \text{ලාභ විකිලි}$$

$$= 100 \times 200 \times 25\%$$

$$30,000 = 50,000 - FC$$

$$FC = 50,000 - 30,000 = 20,000$$

පිළිතුරු 04

නැව

55000 උපායමාර්ග
කිසිදු ප්‍රතිඵල

$$\begin{aligned}
 &= \frac{\text{2. වර්ගය} + \text{උපාය}}{\text{ප්‍රතිඵල 55000}} \\
 &= \frac{20,000 + 5,000}{50} = \frac{25,000}{50} \\
 &= 500
 \end{aligned}$$

අන්‍යාස 05

උදාර සමාගමේ ජනවාරි මාසයේ ස්ථාවර පිරිවැය 80,000ක් වූ අතර උපයා තිබූ ලාභය රු 20,000ක් වේ. ලාභ පරිමා අනුපාතය 50% කි.

1. ජනවාරි මාසයේ මුළු විකුණුම් ගණනය කරන්න
2. ඒකක 5,000ක් අලෙවිකර ඇත්නම් ඒකකයක විවලස පිරිවැය ගණනය කරන්න

1) ජනවාරි මාසයේ විකුණුම = $\frac{\text{පිරිවැය} + \text{ලාභය}}{\text{ලාභ පරිමා අනුපාතය}}$

$\frac{80,000 + 20,000}{50\%} = \frac{100,000}{50\%} = 200,000$

100% විකුණුම 100
 50% විකුණුම 50,000
 20% දායකය 20

2) දායකය 4000 ඉටු වූ විට විකුණුම් මිල = $\frac{\text{විකුණුම් මිල} \times \text{දායකය}}{\text{දායකය}}$

$\frac{200,000 \times 20}{5000} = 40$

50% දායකය 20
 50% විකුණුම් මිල = 20

පිළිතුරු 05

කළමනාකරණ ගිණුම්කරණය කියන්නේ මොකක්ද?

ව්‍යාපාරයේ අභ්‍යන්තර ජාර්ගවයන්ට

නිර්ණා ගැනීමට

අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා දීම

ව්‍යාපාර තීරණ වර්ග මොනවාද?

ව්‍යාපාර තීරණ වර්ග මොනවාද?

කෙටි කාලීන තීරණ

දැනට නියත සම්පත් උපරිම ලාභයක් එන විදියට පාවිච්චි කරන්නේ කොහොමද?

පිරිවැය පරිමා ලාභ විශ්ලේෂණය

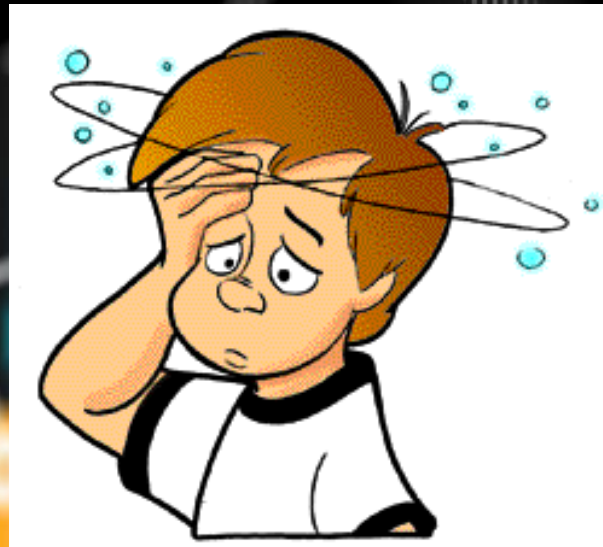
දිගු කාලීන තීරණ

ජංගම නොවන වත්කම් සහ විශේෂ ව්‍යාපෘති වල ආයෝජනය කරලා ව්‍යාපාරය දියුණු කරන්නේ කොහොමද?

ව්‍යාපෘති ඇගයීම

කළමනාකරණ ගිණුම්කරණයේදී අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැයකරණය වෙනුවට ආන්තික පිරිවැයකරණය භාවිතා කරයි

අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැයකරණය

අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැයකරණය

මුළු පිරිවැය ක්‍රමය

සියළුම නිෂ්පාදන පිරිවැයන් (ස්ථාවර විචලන දෙකම) නිෂ්පාදිත තුලට ඇතුළු කෙරේ

නිෂ්පාදන නොවන පොදුකාර්ය පිරිවැයන් කාලච්ඡේද පිරිවැයක් ලෙස ලාභයෙන් කපා හැරේ

පිරිවැය

නිෂ්පාදන

නිෂ්පාදන නොවන
(පරිපාලන, බෙදාහැරීමේ, මූල්‍ය සහ වෙනත්)

ප්‍රාථමික පිරිවැය (සෘජු දූවස, සෘජු ශ්‍රමය, සෘජු වෙනත්)

නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය

තොග

ලාභාලාභ ගිණුම

නොනිම් තොග

නිම් තොග

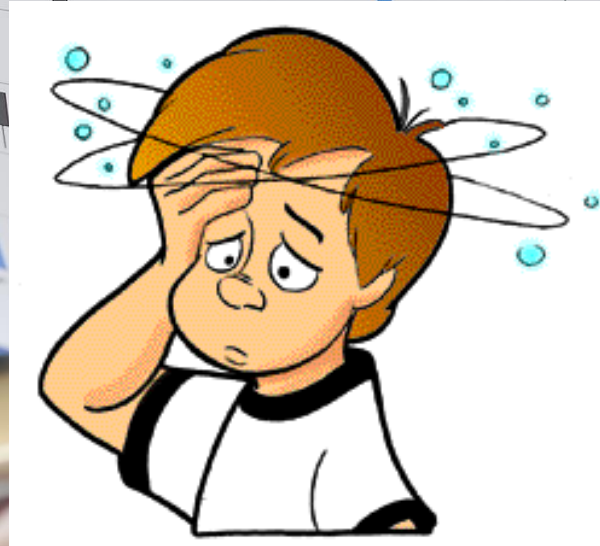
විකිණු තොගයේ පිරිවැය

මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය

අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමයට ලාභාලාභ ගිණුම

විකුණුම්	XXX
(-) විකුණුම් පිරිවැය	(XXX)
දළ ලාභය	XX
පරිපාලන වියදම්	(XX)
බෙදාහැරීම් වියදම්	(XX)
මූල්‍ය වියදම්	(X)
වෙනත් වියදම්	(X)
ශුද්ධ ලාභය	X

ආන්තික පිරිවැයකරණය

ආන්තික පිරිවැයකරණය

විචලන පිරිවැය ක්‍රමය

සියළුම විචලන නිෂ්පාදන පිරිවැයන් නිෂ්පාදිත තුලට ඇතුලත් කෙරේ

විකුණුම් තුලින් නිෂ්පාදන සහ නිෂ්පාදන නොවන විචලන පිරිවැයන් අඩු කර දායකය ගණනය කෙරේ

සියළුම නිෂ්පාදන සහ නිෂ්පාදන නොවන ස්ථාවර පොදුකාර්ය කාලවිච්ඡේද පිරිවැයක් ලෙස දායකයෙන් අඩු කෙරේ

පිරිවැය

නිෂ්පාදන

නිෂ්පාදන නොවන

ප්‍රාථමික පිරිවැය

නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය

විවලය

ස්ථාවර

කාලවිච්ඡේද පිරිවැය

ලාභාලාභ ගිණුම

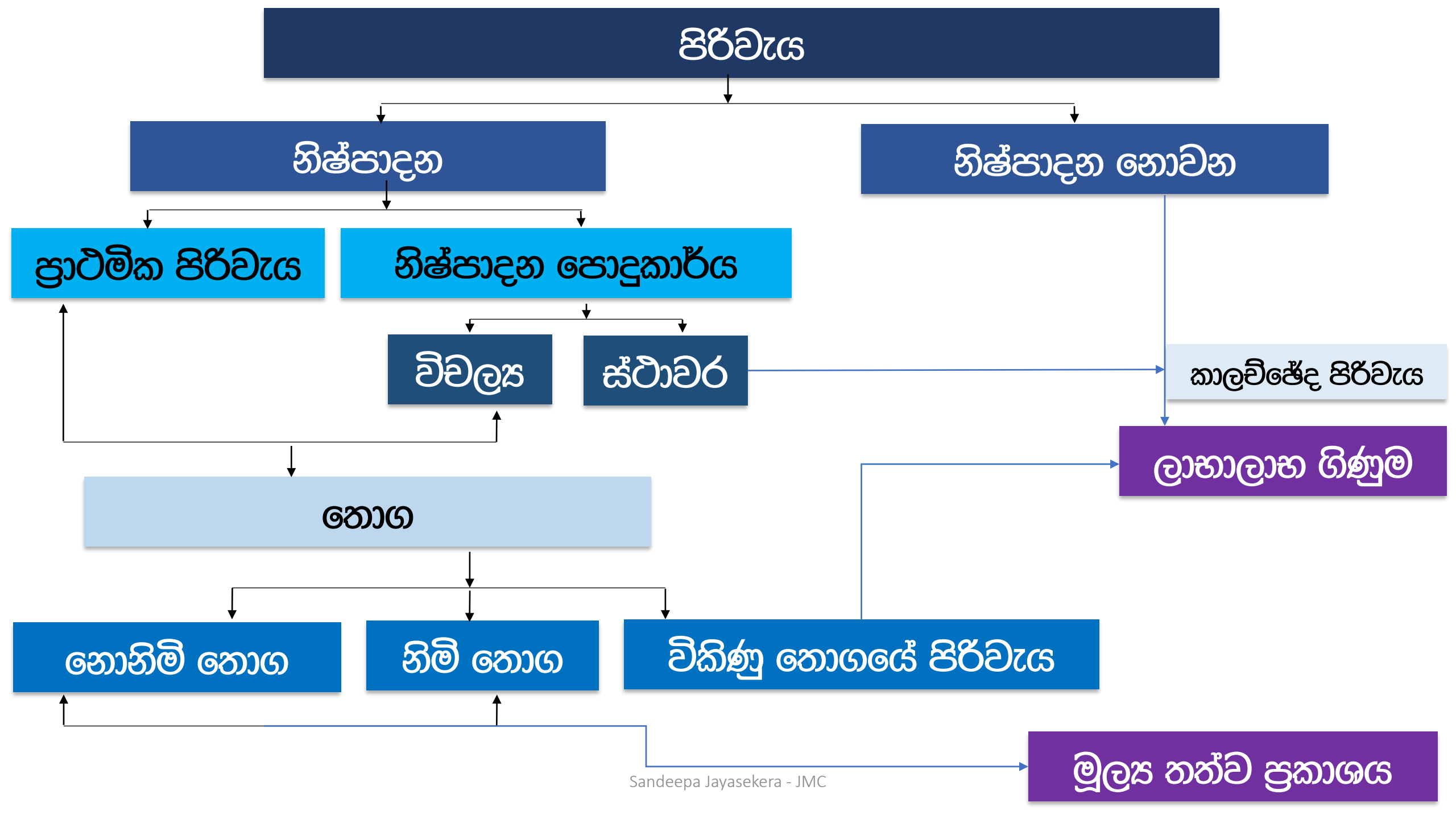
තොග

නොනිම් තොග

නිම් තොග

විකිණු තොගයේ පිරිවැය

මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය

ආන්තික පිරිවැය ක්‍රමයට ලාභාලාභ ගිණුම

විකුණුම්	XXX
(-) නිෂ්පාදන විචලන පිරිවැය	(XXX)
(-) නිෂ්පාදන නොවන විචලන පිරිවැය	(X)
ධායකය	XX
නිෂ්පාදන ස්ථාවර පිරිවැය	(X)
නිෂ්පාදන නොවන ස්ථාවර පිරිවැය	(X)
ශුද්ධ ලාභය	X

සිරිවැය පරිමා ලාභ විශ්ලේෂණය

පිරිවැය පරිමා ලාභ විශ්ලේෂණය

ධාරිතාවය, පිරිවැය, විකුණුම් මිල යනාදියේ වෙනස්වීම් මත අනාගත ලාභයට වන බලපෑම අධ්‍යයනය කරන ක්‍රමයකි

ආන්තික පිරිවැයකරණ මූලධර්ම භාවිතා කරයි

ප්‍රවේශ දෙකකි

- සමීකරණ ක්‍රමය
- ප්‍රස්ථාර සටහන් ක්‍රමය

පිරිවැය පරිමා ලාභ විශ්ලේෂණය භාවිතා කර ගන්නා තීරණ

අලාභ නොලැබීමට විකිණිය යුතු ඒකක ගණන සෙවීම

නොදැම විකුණුම් මිශ්‍රය සෙවීම

යම් සාධකයක වෙනස්වීම මත ලාභයට වන බලපෑම ගණනය කිරීම

අලාභ ලබන අයිතම සොයා ගැනීම

නිශ්චිත ලාභයක් ලැබීමට විකිණිය යුතු ඒකක ගණන සෙවීම

අණවුමක් භාර ගන්නවාද නැත්ද යන්න තීරණය කිරීම

ප්‍රශස්ථම විකුණුම් මිල තීරණය කිරීම

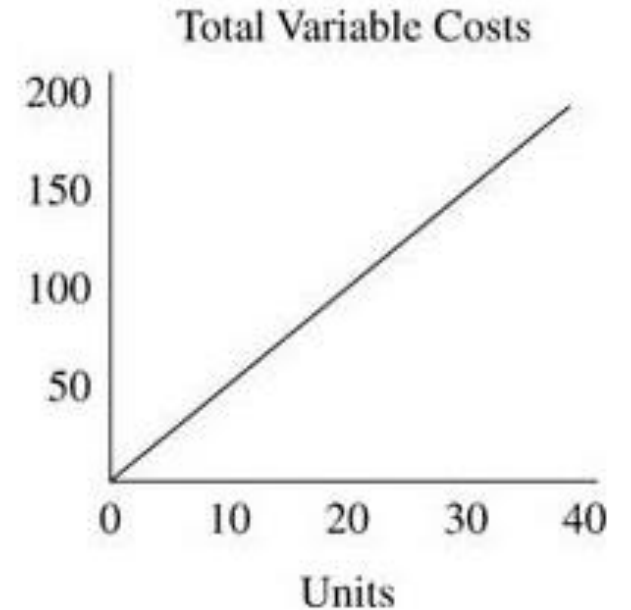
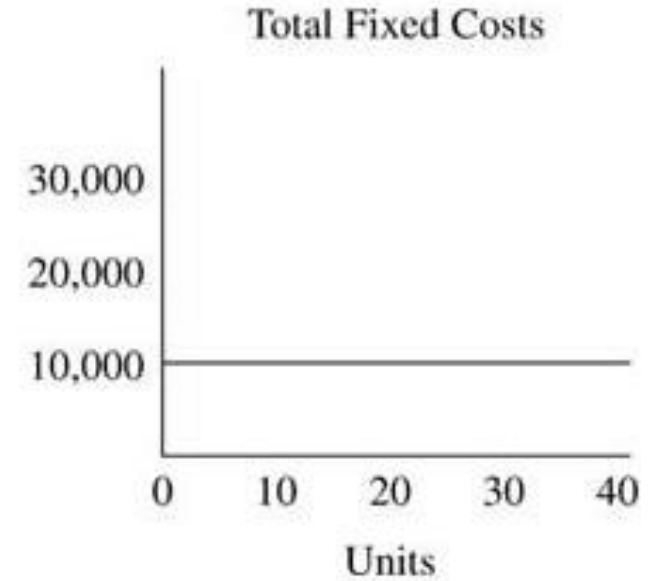
යම් අයිතමයක් ව්‍යාපාරය තුළ නිපදවනවාද පිටතින් මිලදී ගන්නවාද යන්න තීරණය කිරීම

පිරිවැය පරිමා ලාභ විශ්ලේෂණයේදී භාවිතා වන උපකල්පන

ආන්තික පිරිවැය මුලධර්ම භාවිතා වන බව

මුළු පිරිවැය ස්ථාවර සහ විචලන ලෙස
කොටස් දෙකකට පමණක් බෙදිය හැකි බව

සළකා බලන ධාරිතාවය තුළ මුළු ස්ථාවර
පිරිවැය සහ ඒකක විචලන පිරිවැය වෙනස්
නොවන බව

පිරිවැය පරිමා ලාභ විශ්ලේෂණයේදී භාවිතා වන උපකල්පන

සළකා බලන සාධකය හැර අන් සාධක ස්ථාවර බව

මුළු පිරිවැය සහ මුළු ආදායම නිමැවුම් පරිමාවේ රේඛීය ශ්‍රිතයක් බව

තොග විචලන නිෂ්පාදන පිරිවැයට අගය කරන බව

- ඉතිරි නිමි තොග වටිනාකම = මුළු විචලන නිෂ්පාදන පිරිවැය / මුළු නිෂ්පාදන ඒකක \times ඉතිරි ඒකක

සියළුම ස්ථාවර පිරිවැයන් තොගයට ඇතුලත් නොකර කාලච්ඡේද පිරිවැයක් සේ සළකා ලාභයෙන් කපා හරින බව